

LUPTA

le combat

Director : Mihai Korne

Redactor : Antonia Constantinescu

COSTUL ABONAMENTULUI PE UN AN

In franci francezi

FRANTA
EUROPA

FRF 250
FRF 300

In alte valute tariful este majorat
pentru acoperirea cheltuielilor
bancare :
DM 100 - Fr. Eiv. 90 - L St. 35

Cu avionul :

AFRICA
AMERICA DE NORD
ISRAEL
AMERICA DE SUD
ASIA
AUSTRALIA

FRF 350

USA 60 sau echivalent

FRF 400

USA 70 sau echivalent

125, Bureaux de la Colline - 92213 St-Cloud - France

Téléphone : (33-1) 41 12 03 73 - Tétex 270125F

Commission Paritaire N° 65481 - C.C.P. : 11 341 71 A Paris

Téléfax : (33-1) 41 12 03 79

Numărul 272

22 septembrie 1996

INCHEIEM TRANZIȚIA ?

Sondajele din iulie și august dădeau opoziția majoritară la prezidențiale. La cei decizi, dnii Constantinescu (31,6%) și Roman (18,7%) depășeau în august 50% din voturi, iar Iliescu (37,1%), C.V. Tudor (4,7%) și Funar (4,3%) erau plafonați la 46,1%. Pentru alegerile parlamentare, partidele de opoziție CDR (33%), USD(12%), PAC + PL'93 (5%) totalizau 50%, și cele guvernamentale PSDR (29%), PSM (4,2%), PRM (4%), PUNR (4%) PDAR (2%) și PS (1%) doar 44%.

Optimismul ar fi prematur, căci majoritatea din august nu înseamnă victoria în noiembrie. La ultimele alegeri, fraudă organizată de putere s-a situat între 10 și 30% de la o circumscriptie la alta. Dacă partidele opoziției conlucrează, fraudă poate fi limitată la procentaje care nu schimbă rezultatele. Atacurile anumitor opoziționiști contra celorlalți nu denotă însă că vor concura în acest domeniu esențial pentru victoria comună. Frauda și rivalitățile opoziției rămân principalele arme ale regimului.

Neînțelegerile opoziției denotă și decalajul între cadrele sale și opinia publică. Alegătorul este sătul de promisiuni deșarte și judecă în baza realităților zilnice mai mult decât a programelor. Opoziția este majoritară din cauza mizeriei și a pauperizării. Desigur, alegătorii vor alege oamenii și partidele opoziției în funcție de programe, dar și de încrederea pe care o pot avea în cei care le prezintă.

Pentru populație, perioada de tranziție a fost și este grea. Toți dorim să se termine. După 1989, tranziția s-a caracterizat prin folosirea unui limbaj și unor forme noi, cu precădere de oameni ai vechiului sistem. Aceștia au perpetuat metodele fostului regim în administrație, justiție, învățământ, sănătate publică și chiar în privatizarea economiei. Lor le datește amploarea fraudei, corupției, abuzurilor, violenței și ilegalităților. Nu este prima formă fără fond în istoria noastră, nu suntem singurii să trăim astfel tranziția. La noi însă, anumite excese au fost mai grave decât la alte popoare vecine din Europa de Centru și de Est, cu excepția sălbăticilor săvârșiți în fosta Iugoslavie.

Putem pune capăt tranziției dacă opoziția câștigă alegerile în noiembrie. În schimb, orice coaliție între partide din opoziție și actualii guvernanți va perpetua tranziția cu racilele

sale.

Este deci necesar ca opoziția să obțină președinția dar și majoritatea în ambele Camere. Dacă opoziția câștigă, va fi nevoie de coeziune între diferitele sale curente și partide, dar și de o schimbare a mentalității generale

Există, din nefericire, și în cadrul opoziției, chiar în posturi cheie, persoane formate în mentalitatea vechiului sistem care și-au schimbat mai lesne firma decât firea. Mulți dintre ei au aprobat, tolerat, beneficiat, sprijinit sau colaborat, participat sau chiar înfăptuit multe din nelegiuirile ultimilor șapte ani. Spre pildă, legea care a interzis accesul la dosarele Securității timp de 40 de ani a fost propusă și votată de mulți din actualii opoziționiști. Ponderele acestor hibridi variază de la un partid la altul, mai cu seamă ca urmare a participării sau nu la guvernele tranziției. Fiecare din partide, inclusiv cele ce nu au guvernat, are însă oameni care nu s-au dezbărat de vechile moravuri.

Sfârșitul tranziției și schimbarea acestor moravuri necesită oameni cinstiți, curajoși și tenaci, ca să înlăture piedicile care sunt mari. Astfel de oameni se găsesc în toate partidele, inclusiv cele guvernamentale, cum se găseau și acum opt ani printre cei 4 milioane de membri ai fostului Partid Comunist Român. Puțini, însă, dintre oamenii onești au ajuns astăzi în fruntea partidelor sau în posturi de răspundere.

Oamenii sunt curajoși și tenaci din naștere. Nu rămân sau redevin însă cinstiți decât în funcție de condițiile vieții și de soliditatea instituțiilor. Cîți am putut evita compromisurile sau chiar mai rău în perioada opresiunii comuniste ?!.... A fost mai ușor în vremea tranziției fiindcă dispăruse teama fizică, dar teama de mizerie și mai cu seamă tentația câștigului, fie chiar ilegal, au smintit destule minți pentru care reușita scuză mișelia.

Dacă puterea și instituțiile pe care le-a creat se mențin, vor adăuga noi nelegiuiri spre a le acoperi pe cele vechi.

Sfârșitul tranziției și normalizarea activităților publice sau private cer alt parlament și alt președinte.

Constituția românească, conferă președintelui puteri ce depășesc în anumite domenii pe cele ale parlamentului și îi acordă astfel un rol determinant. Rolului politic i se adaugă cel reprezentativ și educativ, care, în democrație, și

mai cu seamă în cazul unor popoare greu încercate, este fundamental. În Franța și Germania acest rol a fost remarcabil îndeplinit după război de generalul de Gaulle și de cancelarul Adenauer, care au redat popoarelor încrederea în posibilitățile proprii.

Iliescu și oamenii săi nu au îndeplinit același rol, după perioadele Dej și Ceaușescu, ce au epuizat țara și au frînt pe mulți dintre noi. Desigur, promisiunile și zîmbetul său, devenit astăzi exasperant pentru cei cărora viața le oferă doar mizeria, reușiseră cîndva să liniștească anumite temeri de viitor. Politica sa și a guvernelor ce s-au perindat au mărit mizeria și distrus speranța. Astăzi suntem mai descurajați decât în decembrie 1989.

Succesele opoziției la alegerile locale din iunie nu au fost voturi de încredere, ci de blam contra puterii. Astfel a câștigat la București candidatul CDR împotriva celui PDSR, deși precedentul primar fusese ales în februarie 1992, tot pe lista Convenției și era complet compromis. În noiembrie, Ion Iliescu va pierde alegerile dacă opoziția este unită ca să limiteze fraudă și prezintă un candidat necompromis, curajos și tenace.

Conștienții de pericol, oamenii puterii se străduiesc să dezbine opoziția și își concentrează atacurile asupra candidatului Convenției. O tentativă de calomniere făcută în august a eșuat. Este regretabil, dar nu de mirare, că a fost sprijinită de Petre Roman, care spera, pe semne, să ajungă astfel pe locul doi. Vor urma altele în săptămînile ce vin. Nu va fi ușor ca profesorul să-și păstreze cumpătul.

Va fi însă prilejul să-și arate calitățile, care vor trebui să fie solide, deoarece rolul său este deosebit de greu. Umilințele comunismului și dezamăgirile tranziției ne-au înrăit. Am pierdut într-atît încrederea, încît oriunde am fi și oricum am duce-o, rău sau bine, în sinea multora dintre noi predomină amarul asupra speranței, invidia asupra solidarității și egoismul asupra generozității. Ca să ne ridicăm ne trebuie exemple ce au lipsit, cu rare excepții, în anii tranziției.

Nu vor apărea nici acum din neant, ci trebuie să-i alegem, la toate nivelele - de la sat la stat.

Campania electorală a luat deja formele de intimidare și violență moștenite din perioada comunistă și aplicate de forțele oculte cu prilejul precedentelor alegeri. Șefii poliției,

Mihai KORNE

pag. 3

**RECUPERARE ȘI
DIVERSIUNE**

□ Când Ion Iliescu și-a lansat noul mandat, a fost întâmpinat cu sloganul (scris și oral) : "Din acest moment Iliescu președinte permanent"! Nici o reacție, nici măcar de ochii lumii. În schimb, când în sală cineva a strigat "al treilea mandat!", Iliescu și-a regăsit promptitudinea, replicând cu năduf: "ba al doilea"! Paralel cu aceste incidente, tactica discursului de candidatură a fost recuperarea senină a limbajului opoziției, nestingherit de propria-i umbră proiectată ca o catastrofă peste ultimii 7 ani. A propus, deci, cu seninătate - după ce a reamintit și obținerea clauzei, deși se jurase să n-o mai folosească electoral - să anuleze în următorii 4 ani "handicapul istoric de 150 de ani"! și să "schimbe destinul istoric al României"! După ce a contribuit din plin la trecerea lui pe linie moartă. Ce contează, Radu Beligan l-a asemuit pe vorbitor, prin nu se știe ce asociație de idei, poate fiindcă și-a înmormântat frații, cu Antigona!

□ Pe 9 septembrie, *România liberă* și informa cititorii că Ion Iliescu a angajat pentru campania sa electorală un grup de specialiști americani (16 persoane conduse de George Gordon), cazați la două hoteluri bucureștene (*Lebăda* și *Bucureștii*) și înregistrați sub nume românești. Cotidianul *Ziua* (11 septembrie) dezvăluia că aceeași echipă americană a organizat strategia electorală a lui Boris Elțin. Lucrurile încep să se lege. La televiziunea națională s-a văzut în aceeași seară cu lansarea candidaturii lui Ion Iliescu, cea a candidaturii lui Bill Clinton la Casa Alba, iar de curând a apărut o noua producție literară a locatarului de la Cotroceni, intitulată "Dialoguri americane" în care își povestește periplul american.

□ Dar nu toată lumea îl iubeste peste ocean. *New York Time* a publicat un articol intitulat "Subminarea democrației". E vorba de țările din America Latină - Argentina, Peru, Barzilia - și de România, în care, prin interpretări abuzive sau modificări ale Constituției președintii se mențin la putere și după expirarea termenelor constituționale...

□ După diversiunea monarhistă din vară, TVR a lansat de curând un clip în care chipul candidatului Convenției se transformă în cel al regelui Mihai. Staff-ul lui Ion Iliescu, reprezentat de grăfianul Eugen Mihăescu și de șeful de campanie electorală al lui Iliescu, Iosif Boda (ambasadorul în Elveția aflat în concediu patriotic) au declarat tot pe același ecran TVR. că n-au habar de acest clip difamant, știu doar că n-a fost făcut de Cotroceni și, de altfel, imaginea e "banală, de prost gust și foarte ieftină". Manevra e însa eficace : pe ecranul controlat de Iliescu-PDSR apare o imagine transmisă către milioane de telespectatori, menită să deformeze interpretarea politică a adversarului, după

care, ea este repudiată, cu aceeași audiență maximă. Calomnia a fost instilată iar autorii dezvinovați, în condițiile în care opoziția n-are mijloace mediatice de aceeași proporții pentru a riposta, nici măcar cu aceeași monedă: metamorfozându-l pe Iliescu în Dej sau pe Adrian Năstase în Emil Bobu... Pentru Emil Constantinescu, acest clip este "expresia panicii" puterii, "singura posibilitate care i-a mai rămas fiind defăimarea contracandidaților", pentru care va da în judecată PDSR și va sesiza CNA "pentru deformarea imaginii CDR".

□ O altă diversiune a PDSR - prin șeful de campanie a lui Ion Iliescu, Iosif Boda - este insinuarea perfidă a unei posibile colaborări post electorale între PDSR și CDR..., ba chiar a unor tratative de culise. Mesajul mincinos vizează electoratul opoziției, sătul de corupție și sforării politicianiste, în mintea căruia este distilată confuzia și dezamăgirea în fața unei asemenea incompatibilități morale.

□ De altfel, *Evenimentul Zilei* a lansat un serial despre "Monotorizarea diversiunii - marea fraudă electorală prin TvR", amintindu-i pe "cei patru directori ai TvR care l-au ajutat pe Ion Iliescu să rămână președinte sunt: Aurel Dragoș Munteanu, Răzvan Theodorescu, Paul Everac și Dumitru Popa."

□ În schimb, secretarul general PDSR, Miron Mitrea, a afirmat că "CDR pune la cale o fraudă electorală prin primarii din marile municipii". Pe de altă parte, Adrian Năstase a afirmat în fața primarilor și consilierilor PDSR, în legătură cu documentul CDR asupra măsurilor împotriva corupției din administrație (v. *Lupta* nr. 271, p. 5) că dacă CDR va câștiga alegerile "va institui un regim de epurare politică" iar cei care au fost la putere "și vor pierde libertatea". Astfel PDSR "nu trebuie dislocat de la putere". Considerând că anul acesta, spre deosebire de 1992, campania va fi mai dură, le-a cerut pedeseriștilor să desfășoare o campanie "ofensivă". Zis și făcut. O tânăra studentă de la Iași, care, aflată în vacanță la Tănăsoaia, jud. Vrancea, strângea semnături pentru Emil Constantinescu, a fost violată și i s-a rupt mîna dreaptă. Printre cei trei agresori, un nepot al primarului PDSR care a explicat că fapta au comis-o din frica revenirii Regelui!...

□ "Așa cum se vede din întreg comportamentul său din ultimul timp, Ion Iliescu e hotărît să câștige cu orice preț. Chiar cu acela de a trece România printr-o baie de sînge", scria Ion Cristoiu în *Evenimentul Zilei*.

□ Pînă una alta se fac mini potemkiade. În timp ce președintele-candidat se odihnea la cabana Ciuta ca să-și refacă elanul electoral, drumul pînă la Schela Berca, unde era așteptat a doua zi, pe 6 septembrie, a fost asfaltat. Cum se spune "peste noapte".

**ÎNFRAȚIREA PUTERILOR IN
STAT... ȘI "SCEPTRUL
PREZIDENȚIAL"**

□ Pe 6 septembrie au fost depuse la Biroul Central Electoral contestațiile împotriva celei de a 3-a candidaturi a lui Ion

Iliescu. Din delegația Alianței Civice, în calitate de reprezentantă a soceității civile, făceau parte Ana Blandiana, P.M. Băcanu, Dorana Coșoveanu, Gh. Ceaușescu, Traian Urban, Nicolae Prelipceanu și Remus Rusan. Alte 50 de contestații au fost depuse din partea Ligii pentru Apărarea Drepturilor Omului (LADO). Au mai depus contestații Doina Cornea și fiul ei, Leontin Juhasz, ca și membri ai Grupul de Dialog Social cu toții bazîndu-se pe articolele 81 (al. 4) și 149 din Constituție, dar și pe hotărîri ale Curții Constituționale. Aceasta din urmă, căreia BEC i-a înaintat dosarul, a decis în 8 septembrie să respingă contestațiile. A doua zi, LADO a mai depus 100 de contestații.

Alianța Civică și Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România - Comitetul Helsinki (APADOR-CH) au protestat împotriva procedurii de judecare: "ședință secretă, în absența părților cărora li s-a interzis astfel dreptul la apărare, consacrat de art. 24 din Constituție. Judecătorii și-au explicat procedeul prin "urgența" cu care trebuia rezolvată pricina. Pe de altă parte, cum afirma Dinu Zamfirescu, unul dintre contestatari, doi dintre judecători nu aveau dreptul să facă parte din completul de judecată, deoarece, pe 7 septembrie 1992 (Hotărîrea nr. 18) respinseseră deja contestații similare

□ În urma scandalului iscat de Tratatul româno-ungar (Gh. Funar a declarat că va cere demiterea președintelui dacă acesta îl va semna), pe 2 septembrie a fost rupt pactul de guvernare PDSR-PUNR, prima consecința fiindcă pe 3 septembrie, au fost eliberați din funcție miniștrii aparținînd PUNR-ului. Noul ministru al Justiției este Ion Predescu, între altele autorul, împreună cu securistul Ștefan David, al mult celebrelor articole 205-206 din Codul Penal referitoare la secretul de stat. Noul ministru al Agriculturii și Alimentației este Alexandru Lăpușan, fost secretar de stat la același minister, iar în postul de ministru al Telecomunicațiilor a fost numit Virgil Popescu, cel din scandalul RomTelecom, cînd, fiind director al acestei instituții, a organizat concursul la care candida el însuși ... Cît privește al patrulea ministru punerist - Aurel Novac de la Transporturi - acesta s-a precipitat să demisioneze din formația lui Gh. Funar. Nici această remaniere guvernamentală n-a trecut prin Parlament.

□ Guvernul a hotărît înființarea unui secretariat tehnic central pentru organizarea și desfășurarea alegerilor, complet ilegal, încă o "măsură" de acapareare a scrutinului parlarmentar și prezidențial.

□ Pentru a preveni contestațiile din partea foștilor aliați (legea prevede păstrarea titlaturii numai în cazul în care formațiunea politică nu și-a schimbat componența, or PL'93 și PAC au părăsit coaliția anul trecut), CDR se va numi Convenția Democratică

armata și mai ales SRI-ul vor recurge din nou la forță și la ademenirea elementelor vulnerabile din opoziție.

Democrația nu se poate folosi de aceleași mijloace. Nu putem ieși din nefericita perioadă a tranziției și păși într-un regim normal de drept prin nelegiuiri. Timp de șapte ani, regimul de tranziție nu a putut șterge crima care i-a dat naștere, așa-zisul proces încheiat cu uciderea cuplului Ceaușescu. Regimul care va urma trebuie să aibă baze morale și să folosească metode inatacabile ce au lipsit tranziției.

Candidatul opoziției a propus metode noi pentru țara noastră. Contractul cu alegătorii și

cu aleșii va trebui onorat pentru ca oamenii să redobândească încrederea. La stadiul actual oamenii așteaptă fapte nu vorbe sau polemici. Între opoziții, polemicele nu-și au locul din moment ce, la turul doi, candidatul comun va trebui să întrunească totalitatea opozițiilor spre a fi ales. Iar polemica cu Iliescu este depășită. Opoziția nu poate ameliora regimul actual, îl poate doar schimba, încheind tranziția și intrând în normal.

Felul în care înțelege să o facă este subiectul esențial pe care profesorul Constantinescu trebuie să-l definească în săptămânile ce vin.

Mihai KORNE

NĂRAVURI VECHI LA TIMPURI NOI

Abia numită, ministrul dr. Daniela Bartoș (PDSR) a fost interogată de presa asupra epidemiei de meningită. Nu auzise nimic. Răspuns care a declanșat furia editorialistului *Tineramei* (4/9) : dacă mințea, era un act criminal; dacă spunea adevărul, se dovedea incompetentă și nu avea ce căuta în acel post. Poate că așteptând debarcarea lui Mincu se cufundase în studiul operelor complete ale lui I.I., în timp ce toată presa (exceptând *Vocea României-cu capitala-Cotroceni*) scria încă de la 27 iulie. În ajutorul patronilor au sărit subalternii din minister. 1. Filologii de serviciu au trimis lumea la dicționar. Epidemie = un număr mare de îmbolnăviri. Or, câteva sute de persoane (dintre care doar 39 muriseră pînă la 20 septembrie, cum comunica *Radio Europa liberă*) era altceva. 2. Într-un comunicat de presă, se jura că boala nu atinge decît "persoanele cu o

alimentație precară". Se cheamă ca trupa lui Zîmbilă e salvată. Ceilalți... n-au decît să mănînce bine. Au fost preveniți.

Cu o singură frază, specialiștii ministerului Sănătății Originale au făcut mai mult decît tonele de discursuri PDSR. Partidul ar putea face chiar economie de campanie electorală. Sînt sigur cîștigați toți bine-hrăniții din ultimii 7 ani. E drept, o parte fuseseră nutriți și de predecesori, dar este meritul Cîrmaciului de la Oltenița că nu i-a lăsat să slăbească.

Ceea ce nu știau vechiul și noul ministru al Sănătății, mi-au confirmat pe 18/9 birourile Air France de la Paris : în România este epidemie de meningită.

România liberă (22/8) : anul acesta s-au înregistrat 13.488 cazuri de tbc.

cursul valutar pe 14/IX 1996

1 dolar SUA = 3 196 lei; 1 franc francez = 619 lei; 1 marcă germană = 2.110 lei.

Hepatita, tuberculoza și sida sînt boli a căror incidență s-a dublat în ultimii 4 ani (România liberă 3/9). Ani glorioși.

Înlocuirea lui Mincu, care a profesat sub auspiciile luminate ale acestuia, a semnat un ordin al Ministerului Sănătății prin care decesul post-natal nu mai este un caz medico-legal. (Ziua, 7/9). O șmecherie prin care este ascunsă catastrofa situație a asistenței medicale Organizației Mondiale a Sănătății pentru care decesul post natal, în care România ocupă primele locuri, este un indicator de sănătate. Se lucrează intens la "imagine".

Interviu cu Ovidiu Șincai, directorul campaniei electorale a partidului de guvernămînt: "Ce înseamnă democrație socială - PDSR? Poate fi concepută democrația în afara societății?" Răspuns : "Da, poate fi o simplă democrație politică" (*Magazin Tinerama*, 27/8). Propunem șlagărul : "stima noastră și mîndria/pleonasm trandafiriu".

Vocea României (13/8) publică lungul mesaj de salut al Cîrmaciului de la Oltenița către Conferința facultăților de teologie ortodoxă. Să nu ne uităm tovarășii de drum. De ieri și de azi.

Taxa de instalare "corectată" a unui post telefonic particular = 150.000 lei (*Vocea României*, 16/8). Doar dublul venitului mediu lunar.

Din raportul Comisiei Naționale de Statistică reiese că 20% din femeile române sunt sterile, 60% nu vor să aibă copii din cauza nivelului de trai al Erei Iliescu, 13% din copiii născuți sunt nedoriți. În unele zone ale țării nu se știe că avortul a devenit legal (*Magazin Tinerama*, 27/8).

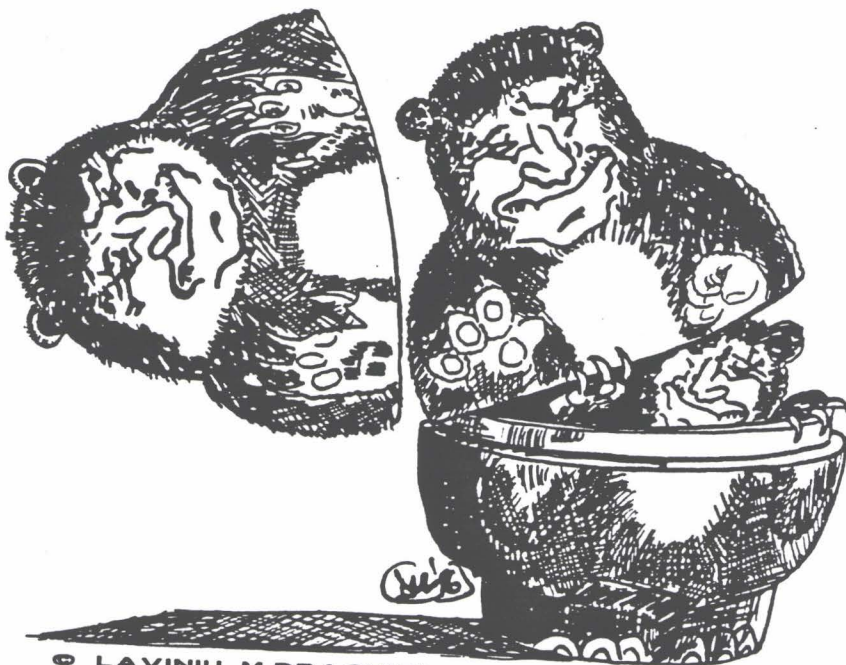
O veste tristă o anunță *Vocea României* pe 16/8. Oltenița riscă să rămînă fără spital. Și-a uitat Cîrmaciul satul natal odată cu biografia?

La București, peste drum de biserică Zlătari, a fost cîndva Grand Hôtel Lafayette. Zdruncinat serios la cutremur, a fost dărîmat. Se ridică în loc o bancă cu 30 de etaje. Nu are avizele Comisiei pentru protecția siturilor istorice, depășește nivelul maxim admis pentru zonă. Adevărul (31/8) spunea că cine are bani poate ridica și un zid al Berlinului la București.

Guvernul tipărește cărți de alegător iar primăriile le distribuie. Cum anunța *Radio Europa liberă*, pînă la 18/9 se tipăriseră 2,5 milioane din totalul de 14 milioane necesare. La București, chiar dacă primarii semnează 10.000 de cărți pe zi, nu se va putea termina operația la timp. Cîndva, actualul guvern, promisese că distribuția lor trebuia încheiată în decembrie 1992! Ciudate lipsuri la al treilea mandat. Va fi mai bine la al patrulea?

Subiect de meditare. Finlanda și România, două țări europene care țin la respectul ideii de națiune. Școala primară din Finlanda prevede 1/3 din orele de curs să se predea în limba maternă, finlandeză pentru unii, suedeză pentru alții. La 13 ani, toți copiii învață suedeză, limba vecinilor, fără primejdie pentru unitatea națională finlandeză.

Șerban DEMETRIU

© LAVINIU M. DRAGHICI

"MATRIOȘKA"

Română, iar semnul cheii va fi înconjurat de un pătrat. La mijlocul lui august, Comitetul Executiv al CDR a împărțit locurile eligibile pe listele comune pentru Parlament. Din totalul de 482 de locuri, s-au scotit sigure 180 (corespunzător unui procent de 37,34), pornindu-se de la rezultatele ultimelor sondaje. Țărăniștii au 100 de locuri (55,5%), PNL, 40 (22,2%), PNL-CD - 10, PER - 7, PAR - 5, FER - 3, AFDPR - 6, Alianța Civică - 4, Asociația "21 Decembrie" - 3. Conform sondajelor, Alianța Civică ar fi putut pretinde 40-50 de locuri pe listele CDR pentru viitorul parlament, dar s-a limitat la 4 locuri doar pentru cei care au contribuit la programele CDR. În fine, există regretul că UMRL n-a primit nici un loc pe liste, deși are oameni care și-au demonstrat devotamentul și competența.

□ Candidaturile CDR sunt stabilite în funcție de o grilă valorică, dosarul fiecărui pretendent la un loc în parlament trebuie să cuprindă : un curriculum vitae, declarație de avere, cazier judiciar, acceptarea Punctului 8 de la Timișoara (prin care declară că nu a fost membru sau informator al securității și nomenclaturist), o demisie în "alb". Emil Constantinescu conduce lista la București, pentru Senat, și Ion Diaconescu la Camera Deputaților. Șeful campaniei electorale CDR este dr. Remus Oprea.

□ Emil Constantinescu și-a început campania electorală în 4 septembrie, în comuna Ruginoasa, jud. Iași. CDR și-a început campania electorală pe 8 septembrie pe cîmpia libertății de la Blaj, unde numele primarului general al Bucureștilor a fost scandat de mulțime. Dacă Iliescu s-a lansat în cursa prezidențială pentru a treia oară (obișnuința creează organul) la palatul Copiilor (al Pionierilor de altă dată), într-o atmosferă de plenary largită, Emil Constantinescu a ales Ruginoasa, o comună din Moldova, localitatea în care este înmormîntat Al. Ioan Cuza. În fața țărănilor moldoveni, care în anii trecuți, amețiți de propaganda transmisă pe micul ecran, primeau opoziția cu pietre, candidatul CDR a făcut cunoscut contractul politic cu satul românesc.

□ Pe 11 septembrie au fost definitivate listele pentru scrutinul parlamentar al CDR. Peste jumătate din candidați sunt persoane sub 45 de ani. "Am plecat de la premiza că legislativul nu trebuie să fie un refugiu sau un loc cald, ci, dimpotrivă, o instituție unde este nevoie de oameni care să muncească cu abnegație, care să dea legi bune pentru cetățenii acestei țări", a declarat Emil Constantinescu. O singură întâmplare a umbrit aceste săptămîni de selectare a candidaților: încăpățînarea PNL de a-i plasa pe liste pe fostul primar al bucureștiului, Crin Halaicu, și pe vicepreședintele partidului (?) Viorel Cataramă. Or, Convenția trebuie să se delimiteze clar de asemenea personaje care-i pun în dubiu politica de promovare a competenței și de stîrpire a corupției.

□ Pe 6 septembrie s-a înființat clubul de tineret "Eu, tu și Emil", patronat de CDR, reunind organizațiile de tineret care-l susțin pe Emil Constantinescu.

DINAMICA CIORBEA

□ Victor Ciorbea a primit medalia și albumul de onoare al capitalei Franței, înmîinate de Daniel Philippot și Alexandru Herlea, consilieri ai primarului Parisului pentru relații internaționale. De altfel, delegația a propus, ca prim act al "înfrățirii" celor două capitale, conform protocolului de colaborare semnat în iulie, înființarea la București a unei societăți mixte care să cuprindă RASUB și 4 - 5 societăți private franceze care se ocupă de salubritatea Parisului. Primarul Bucureștiului a mai primit propunerea de asociere a RASUB cu concernul german RWE (care a închiriat deja regiei bucureștene 2000 de europubele și 20 de mașini care vor salubritza orașul gratuit, timp de trei luni, pentru testare), în vederea salubritării globale (colectare, transport, sortare, tratare biologică și mecanică și depozitare a deșeurilor, precum și curățarea mecanică a străzilor, parcurilor și servicii de dezapezire) a Capitalei. Societatea germană a propus să ofere din experiența ei și în alte domenii - tratarea apelor reziduale, modernizarea instalațiilor de epurare etc -, în fine, firma s-a oferit să cumpere și materialele reciclabile. Victor Ciorbea, care a primit propuneri și de la o firmă italiană, a declarat că, după prezentarea tuturor acestor propuneri va opta pentru cea mai serioasă ofertă. Pe de altă parte primăria Bucureștiului a decis să nu mai prelungească autorizațiile firmelor de construcții dacă acestea nu-și ridică gunoii.

Primăria Bucureștiului a reușit să restituie primul lot de case naționalizate unui

număr de 30 de foști proprietari, cerînd, în același timp, celorlalți primari de sector să prezinte situația caselor revendicate. Și pentru plasticieni o veste bună: aceștia nu vor mai fi obligați să plătească taxe exorbitante pentru ateliere și galerii.

□ Primarul Sorin Buta din Cugăna de Argeș a încheiat contracte pentru prefabricatele necesare apartamentelor pentru tineri, reușind să-i convingă pe pensionari să participe la campania de curățare a parcurilor orașului, de asemenea s-a asociat cu francezii pentru dezvoltarea turismului local. La Constanța, unde primar este Gh. Mihăieș, transportul în comun pentru pensionari, elevi și studenți este gratis.

ELECTORALE ȘI NU NUMAI

□ Iașul e foarte disputat. Șef de listă din partea CDR pentru Senat este Varujan Vosganian, iar din partea ANL este Nicolae Manolescu.

Acesta din urmă, aflat în campanie electorală la Craiova, a declarat : "Nici unul dintre partide, alianțe politice sau electorale nu va cîștiga majoritatea pentru a forma singură viitorul guvern. În această situație, ANL va merge alături de CDR și USD, în nici un caz alături de PDSR".

□ Petre Roman a declarat: "Dacă nu eu voi intra în turul doi, USD va sprijini candidatul opoziției democratice, indiferent cine va fi acela". (Ziua 7-8 septembrie)

□ Protocolul ANL-USD vizează un pact de neagresiune și de colaborare tehnică în

timpul campaniei electorale dar și de colaborare politică după alegeri. Pe 5 septembrie USD a încheiat și o înțelegere cu Centrala Confederativă a Sindicatelor Miniere din România, condusă de Marin Condescu. Semn de reconciliere cu instrumentele prin care Ion Iliescu l-a debarcat de la guvernare în toamna lui 1991.

□ În urma incidentelor pe care le-a provocat la meciul de fotbal Dinamo-Jiul, care s-a desfășurat la Craiova, Consiliul municipal al acestui oraș l-a declarat în unanimitate pe Miron Cozma persona non grata, comunicând Poliției să i se interzică accesul în oraș. În septembrie 1991, minerii ortacului național au distrus gara din localitate și i-au spart capul șefului prefect.

□ Printre gesturile electorale se numără în România și nașitul. Petre Roman a căsătorit doi tineri la Gherla, localitate de tristă amintire, care ne duce mai degrabă cu gândul - nu e și cazul fericitului naș - la pușcări în care s-au stins în chinuri atîția opozanți ai regimului comunist.

□ Se însoară și Paul Lambrino. Cu domnișoara Lia Trif, la București, nașii fiind oamenii de afaceri, frații Păunescu.

□ Între 9 și 11 septembrie a avut loc la sediul ONU de la New York al 20-lea Congres mondial al Internaționalei Socialiste. Din România au participat Sergiu Cunesco și Petre Roman. Cu acest prilej, Partidul Democrat a fost admis, datorită alianței cu social-democrații lui Cunesco, în forul internațional al social-democrațiilor. *Lumea Liberă* relatează că Petre Roman n-a fost invitat decît de oficina pro-iliesciană de peste ocean, intitulată paranoic Congresul Românilor Americani, condus de Armand Scala. Diferență grăitoare față de entuziasmul cu care a fost primit Emil Constantinescu în vară, oaspete al exilaților români din New York, Los Angeles, Chicago și Washington.

□ În prezența cîtorva sute de ziaristi străini, pe 16 septembrie, premierii Nicolae Văcăroiu și Gyula Horn au semnat Tratatul româno-ungar. Cum constituția ungară nu-l îndreptățește pe președintele statului să semneze tratate cu vecinii, Arpad Göncz a rămas la Budapesta. Dar - cu omolog sau nu, în plină campanie electorală - Ion Iliescu n-a lăsat să-i scape ocazia să zîmbească prezent la un asemenea eveniment (insistînd, personal, să aibe loc la Timișoara, pentru a putea bate cu piciorul o zonă care-i este ostilă cu tenacitate). Cu o seară înainte a participat la spectacolul oficial al semicentenarului Operei din localitate. La intrarea în clădire, a fost întâmpinat de cca 250 de persoane care i-au amintit cel de "al treilea mandat". A doua zi, în fața prefecturii, unde timișorenii salutau semnarea Tratatului, Iliescu n-a fost scutit de interpelări și contestații, fiind limpede ca folosea Tratatul pentru propria campanie electorală. De altfel, reprezentanții Opoziției au fost admiși în ultimul moment în sală. Au lipsit, din proprie inițiativă doar liderii PUNR și UDMR.

DECLARAȚIE

În perspectiva alegerilor legislative și prezidențiale din România - noiembrie 1996 -, *Solidaritatea Universitară Franța-România (SUFRR)* împreună cu următoarele asociații ale exilului românesc din Franța : *Asociația foștilor deținuți politici - Remus Radina, Asociația jurnaliștilor români - Dan Culcer, Association des dames orthodoxes roumaines - Hortance Tomoroveanu, Association pour la Fondation Mémorial Sighet - Maria Brătianu, Association France Roumanie Art - Ștefana Bianu, Casa Românească - Alexandru Ghica, Pro Basarabia & Bucovina Mondială - Nicolae Lupan, Uniunea Mondială a Românilor Liberi - dr. Paula Predeleanu, Comunitatea românilor din Franța - Grigore Filiti, și cu semnatarii prezentei declarații (v. mai jos) afirmă sprijinul hotărît pentru Convenția Democrată Română și pentru candidatul ei Emil Constantinescu. Numai victoria lor în alegeri poate asigura bunăstarea materială, libertatea, democrația și demnitatea națională.*

LA APELUL PENTRU SUSȚINEREA CONVENȚIEI DEMOCRATE ROMÂNE ȘI A LUI EMIL CONSTANTINESCU,

(v. Lupta 22 iulie 1996)

AU RĂSPUNS PINĂ ACUM URMĂTOARELE PERSOANE: dr Anca Stănescu, dr. Liviu Stănescu; Constantin Moțaș; prof. Emil Turdeanu; Margareta Suciuc; Matei Cantacuzene; Pierre Rosetti; Anca C. Berindey; Cornelia Șerbănescu; Marcel Ghinea; Despina Slătineanu; Iulian Ursaciuc; Micu Stavilă; Nicolas Stolojan; Gheorghe Amarăscu; Dinu Holban; Michel Crețu; Dinu Ionescu; Eugenia Duță; Zamfira Șerbănescu; Viorica Feger; Eugen Holban; Ștefana Negri; Gh. Grigorescu; Theodor Weber (Germania); Cristea Vasile; Lucie Ferester; Sorin Klarsfeld; Jean Miculescu; Bogdan Pietraru; Nicolas Teculescu; Maria Brătianu; Henriette Ciurea; Mircea și Francine Petruțian; L.M. Cristescu (Elveția); dr. Constantin Cepleanu (Elveția); Mihai Turcu (Elveția); Spiridon Ganea (Elveția); George Pârjol; Pierre Niculescu; dr. N. Nicolas (Germania); Dan Șerbănescu; dirijorul Trajan Popesco; Père Edgard Domitriu; Adina Mareș; Floruț Gruia; Gheorghe Golea (Germania); prof. dr. Dan Stănescu (Belgia); Vlad și Sanda Stolojan; Jane Mirabeau (Elveția); Dan Găescu (Elveția); dr. Hermine Neaga (Germania); dr. Georg Catrinou (Germania); Mihai Racovitza (Elveția); Jean Cantacuzene; dr. Ion Vianu (Elveția); Sean P. Dulfey (SUA); Ștefania Leventis; Michel Tanase; dr. Nicolas Coman-Chirculescu (Elveția); Ruxandra Doslea; Hortansa Tomoroveanu; Ion Mingheraș; Cornel Crișan; Ștefan Tudor Vianu (Elveția); dr. Grigore Oghină; Alexandre Thomault; Adrian Alexandru Vasiliu; Aurelia Bela; Șerban Demetriu; Georges Garipey, Ștefana și Alexandru Bianu; Pierre Teodorescu; Paul Barbăneagră; Petre Năsturel; prof dr. preot Ion Dura (Belgique); F. Agarici (Suisse); Alexandru Herlea; Marie-France Ionesco; prof. dr. Dan Danielopol (Austria); Peter von Kapri (Germania).

Adresați contribuțiile dvstră prin cec sau mandat poștal

"a l'ordre de" *Solidarité Universitaire France-Roumanie* pe adresa *trezorerului asociației*
Mme Ștefana Negri-Grigorescu 125, Quai Valmy Bât. E 75010 Paris
Conturile legate de acest apel sunt ținute la dispoziția donatorilor

Rugăm pe donatorii noștri din alte țări decît Franța să adreseze contribuțiile lor în F.F. prin mandat poștal, mulțumindu-le astfel pentru contribuția lor la scurtarea timpului de transfer al Băncii.

□ Foștii parlamentari ai puterii își pregătesc calde posturi de ambasadori. Primii trei au și fost numiți. Florin Rădulescu-Boticiă, fost șef al delegației României la Strasbourg, în Belgia, Nicolae Ivanciu în Costa Rica, Ion Ghișu în Albania.

□ Dihonie și în Basarabia. Din izolarea închisorii de la Hlinaia, pe Nistru, Ilie Ilașcu și-a anunțat candidatura la alegerile din 17 noiembrie pentru președinția Basarabiei, acceptînd propunerea Partidului Reîntregirii - Opțiunea Dacolatina (POD) condus de Mircea Druc. După declarația lui Mircea Druc (*Cotidianul*, 7-8 septembrie), Ilie Ilașcu propune o restructurare a instituțiilor de la Chișinău, combaterea corupției și a birocrației, reducerea drastică a ministerelor parazitare, rezolvarea conflictului cu Transnistria pe cale

constituțională. În declarația sa (publicată de *"Săptămîna"* de la Chișinău), Ilie Ilașcu regretă că Iurie Roșca și Frontul Popular Creștin Democrat sprijină candidatura lui Mircea Snegur, amenințînd că va demisiona din FPCD, "fiindcă nu se poate conviețui într-o organizație în care este susținută și victima și căldul ei..." Partidul Forțelor Democratice (din care fac parte mai multe formații printre care Congresul Intelectualilor, Partidul Țărănesc Creștin Democrat, Liga Pedagogilor etc) și-a ales un candidat propriu la președinție, în persoana scriitorului Valeriu Matei.

□ *România liberă* din 10 septembrie anunță că Ilie Ilașcu a intrat în greva foamei, datorită deciziei autorităților de la Tiraspol de a nu-i mai permite soției sale, Nina Ilașcu, de a-l vizita lunar, ci doar o dată la trei luni.

UN PROIECT NOU PE FRONTUL CASELOR TRECUTE IN PROPRIETATEA STATULUI COMUNIST

La finele lui august, senatorul Adrian Popescu Necșești a depus la Senat un proiect de Lege pentru Modificarea și Completarea Legii 112/95 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe. Textul a fost alcătuit avînd la bază consultarea a șapte juriști de specialitate: Dan A. Brudariu, Dan Em. Dobreanu, Viorel Pascu, Florin Patraulea, Nicolae Sterescu, Adrian Stoenescu și Adrian Vasiliu, coordonarea redactării fiind făcută de Luminița Kohalmi.

Proiectul de lege, depus în procedură de urgență, ține seama atît de interesele justificate ale proprietarilor legitimi, cît și de necesitatea asigurării protecției actualilor chiriași, din care, țin să remarc, absolut nici unul nu a ridicat vreo obiecție de-alungul deceniilor că trebuie să plătească chirie unui proprietar. De la 6 martie 1945, cînd Kremlinul bolșevic a impus guvernul Groza dominat de comuniști și de-a lungul deceniilor ce au trecut, statul comunist a deposedat de proprietățile imobiliare urbane o mulțime de categorii de cetățeni. Prin Decretul 92/50 (...) au fost trecute în proprietatea statului un mare număr de locuințe, imobile sau apartamente, dintre care multe naționalizate abuziv, chiar față de prevederile aceluși decret. Au urmat, pe parcurs, confiscări cu sau fără titlu, inclusiv ale unor locuințe ce aparțineau condamnaților politici pentru activitate sau atitudine anticomunistă. Un alt act normativ, tot decret, de data aceasta ceaușist, prevedea, începînd cu 1974, obligativitatea "înstrăinării" către stat a imobilelor cetățenilor români care părăsesc definitiv țara, precum și confiscarea proprietăților celor care nu s-au întors din străinătate la expirarea vizei acordate. În primul caz se plătea o anumită indemnizație, plafonată și întotdeauna mult redusă față de reala valoare a imobilului respectiv.

Trebuie arătat de la început că legislația comunistă din România era mult mai represivă în acest domeniu decît cea din alte țări din zona de influență sovietică, Ungaria, Cehoslovacia sau Polonia.

În ce privește Legea din 112/95, aceasta consfințește teoriile și practicile implantate în țara noastră de sovietici. Nu trebuie uitat că, în cele mai multe cazuri, naționalizarea sau confiscarea erau urmate de expulzarea proprietarului și a familiei sale, aceștia erau aruncați la periferii sau pur și simplu în stradă, în timp ce locul lor îl luau securiști, milițieni, activiști de partid. Sub pretext că, în prezent, această lege vine în ajutorul chiriașilor, măsură demagogică și populistă, asistăm, în fapt, la o a doua expropriere a proprietarilor și înfăptuirea a ceea ce nici în perioadele lui Dej și Ceaușescu nu se făcuseră: statul vinde ceea ce nu îi aparține. Lovind în proprietarii legitimi, legea,

pretinzînd că asigură interesele chiriașilor de azi, potențiali proprietari de mîine, nu le asigură, în fond, o protecție reală. De asemenea, ea nu corespunde unor convenții internaționale la care România este parte semnatară, iar Constituția din 1992 prevede, în mod formal, în art. 20 al. 2 că tratatele și convențiile internaționale respective sunt prioritare față de legislația internă. Dreptul de proprietate este imprescriptibil, chiriașii care, avînd mijloace materiale ridicate, s-ar rezezi să cumpere locuințele în care sunt locatari, ar trebui să știe că vînzarea-cumpărarea respectivă este lovită de nulitate.

Chiar în țara noastră există doua precedente care ar trebui luate în seamă. După 23 August 1944 au fost anulate confiscările și vînzările silite ale bunurilor aparținînd cetățenilor români de origine evreiască și de care fuseseră deposedați în anii anteriori, iar începînd cu 1946 s-a trecut la anularea pe cale judecătorească a vînzărilor făcute în perioada începută din septembrie 1940, în condiții anormale, a bunurilor cetățenilor români care părăsiseră nordul Ardealului cedat în urma Dictatului de la Viena.

Proiectul de modificare și completare a legii nr. 112/95, depus de senatorul Adrian Popescu Necșești prevede, încă din primul articol, că foștii proprietari, persoane fizice, ai locuințelor și caselor de odihnă trecute cu sau fără titlu în proprietatea statului sau a altor persoane juridice după 6 martie 1945, redobîndesc acest drept, iar în alt articol se arată că procedura de redobîndire se face prin promovarea unei acțiuni la instanțele judecătorești, toate procedurile - judecătorești, notariale, administrative sau financiare - fiind scutite de taxa de timbru. Se știe că, pînă în prezent, mulți foști proprietari nu s-au adresat justiției pentru revendicări, tocmai din imposibilitatea de a suporta aceste eventuale taxe. Mai este de relevat faptul că nu se face nici o distincție în funcție de domiciliul avut în decembrie 1989, de cel actual sau de o altă cetățenie dobîndită ulterior spoliei. În cazul dispariției foștilor proprietari, beneficiarii devin succesorii legali și testamentari.

În cazul în care proprietarul deposedat ar fi primit o despăgubire de la stat, suma respectivă, actualizată la data plății, trebuie restituită, ceea ce este și echitabil și posibil, date fiind cuantumurile reduse practicate în materie de aparatul represiv și expropriator comunist. În cazul în care, pe parcurs, s-au făcut adăugiri și îmbunătățiri după ce proprietarul a fost deposedat de imobil, acestea fie revin celui care le-a făcut, fie, după caz, se va trece la vînzare pentru valorificare.

Chiriașilor actuali li se sigură atît protecție cît și o serie de avantaje. Contractele de închiriere se prelungesc

automat, pe cinci ani de la intrarea în vigoare a noului text, iar nivelul chiriilor este și el stabilit prin lege. În cazul în care chiriașul ar fi efectuat cheltuieli ce reveneau proprietarului, sumele respective se vor deduce din chiria datorată noului proprietar. În cazul în care acesta dorește să scoată în vînzare imobilul redobîndit, chiriașul actual poate opta el pentru cumpărare, la prețul pieții, iar dacă locuiește neîntrerupt din 22 decembrie 1989 beneficiază de o reducere de 40% față de acest preț. Dacă există litigii asupra nivelului acestuia, se va recurge la instanța judecătorească, iar hotărîrea acesteia va avea valoare de act de vînzare-cumpărare.

În cazul în care proprietarul inițial sau moștenitorii acestuia nu îndeplinesc procedura de revendicare în termenul legal, imobilul rămîne în proprietatea deplină a statului.

O altă prevedere importantă a noului proiect de lege constă în aceea că, odată cu imobilul, se redobîndește și dreptul de proprietate asupra terenului aferent.

Reglementarea propusă ar purta doar asupra chiriașilor persoane fizice, iar cu privire la cele juridice s-ar aplica legea de piață a cererii și ofertei.

Există cazuri de excepție, dar există totuși, în care statul a vîndut imobilele trecute în proprietatea sa și înainte de 22 decembrie 1989, ipotезă în care se prevede că actualii proprietari rămîn ca atare, statului incumbîndu-i obligația de a-i despăgubi pe cei inițiali, la prețul actualizat al pieței.

Acest proiect de modificare și completare a legii 112/95 nu constituie o piesă în angrenajul actualei campanii electorale și este fructul unor analize serioase cu caracter social și juridic. Actuala putere, înscăunată prin mișcarea de rotație a cadrelor de la finele anului 1989, a inundat piața cu promisiuni deșarte, lozinci și avertismente goale de genul "vin moșierii", ca și cum Occidentul ar mișuna de foști moșieri centenari care s-ar rezezi să-și redobîndească proprietățile și, eventual, să plece cu ele, undeva, în Bahamas sau Florida.

De promisiunea cu crearea unui milion de locuri de muncă nu se reamintește nimic, cît privește protecția socială, statutul de mizerie al șomerilor, pensionarilor, micilor salariați din România constituie cea mai categorică dezmințire a unui program ce a trăit doar pînă în ziua alegerilor din 1992.

Promisiunea de a împroprietări, contra unor sume modice pe actualii chiriași ce beneficiază de locuințe de care statul vrea să uzeze și să abuzeze ca și în trecutul stalinist, se înscrie în aceste liste de forme demagogice pe un fond lipsit de substanță.

Pictorul AUREL COJAN a fost plebiscitat de specialiștii de artă și publicul francez primind premiul I al Concursului revistei BEAUX ARTS/TALENS în cadrul unei festivități, marti, 17 septembrie a.c. la "LA COUPOLE" - 102, Bd Montparnasse, 75006 Paris -, unde lucrările pictorului pot fi văzute pînă pe 30 septembrie.

"Dans ses toiles où la matière épaisse s'oppose parfois à des zones lisses, Cojan peint d'une écriture violente et d'une incroyable jeunesse pour un peintre de 81 ans..."

NOUTĂȚI EDITORIALE

**Cristian Bădiliță
Paul Barbăneagră**

ÎNTILNIRE CU SACRUL
Editura Axa, 1996, 110 p.

Cartea (40 Fr.) care cuprinde interviuri *cu și despre* Mircea Eliade poate fi procurată la Librairie du Savoir
5 rue Malbranche 75005 Paris

Nicolae Lupan

STRAIN LA MINE ACASA
(275 pag.)

Editura Nistru (Bruxelles)
Editura Victor Frunză (București)

Cartea poate fi procurată
la tel. 47 95 10 28 (Paris)
și 401 - 6 10 52 12 (București)

pag. 6

Tendința de a perpetua o stare nedreaptă, nelegitimă și chiar nelegală față de înseși legile bolșevice ale vremii, în multe cazuri se înscrie într-un concert cu o partitură pretins europeană, dar cu o interpretare de rezonanță marxistă. Cele două camere, din deal și din vale, din București, unde mașina de vot funcționează automat, în pofida unor urgențe formale dintre partidele care au sprijinit falimentara guvernare Văcăroiu - în fapt un instrument de traducere în viață a indicațiilor cotroceniste - au dovedit timp de patru ani că, prin majoritatea obținută în condițiile știute, constituie în realitate o prelungire a ceea ce s-a crezut că dispăruse: Marea Adunare Națională. O elementară dovadă de demnitate ar fi cerut parlamentarilor aleși în 1992 și care sunt chiriași în locuințe naționalizate să se abțină

RISCURILE NE-APĂRĂRII

Acum 20 de ani, publicînd istoria atacurilor îndreptate de București împotriva Bisericii ortodoxe române din Paris, Jean Miloé își intitula cartea *"La riposte"*. Și o făcea cu bună îndreptățire! Căci guvernul lui Ceaușescu primise atunci - atît juridic cît și politic - o fermă ripostă la care, fără îndoială, nu se așteptase : trepădușii săi pierdusera procesul intentat Preotului Boldeanu, iar autoritățile franceze refuzaseră să-i restabilească dreptul de folosire a Bisericii.

Pe 10 septembrie - pentru a cîta oară într-un singur an?... - ne-am aflat din nou în fața Tribunalului. Și, din nou, între bîguieli și incoerente contorsiuni, cauza Bisericii a fost prost apărută de niște avocați pe care aproape nimeni nu-i mai vrea, dar care sunt menținuți în virtutea unei anti-logici ce face apel nu la indispensabila eficacitate, ci la o inutilă fidelitate. (Răsfoind cartea lui Jean Miloé, cititorul are prilejul de a citi admirabila pledoarie a lui V.V. Stanciu și poate, în chip dezolant, s-o compare cu stilul haotic și formulările aproape agramate ale actualilor "apărători" ai Bisericii...).

Doar două momente ale ultimului proces pot fi considerate interesante - însă în mod negativ, căci pot contribui la sporirea pericolului care ne amenință. Este vorba de cele două intervenții ale Procurorului Republicii, care, firesc, a pus întrebarea: "Cui aparține localul Bisericii"? O întrebare pe care și semnatarul acestor rînduri o pune, încă de la începutul actualelor ostilități, fără a stîrni vreun interes și fără a fi primit un răspuns convenabil.

Tot cartea lui Jean Miloé oferă dezlegarea acestui esențial "mister". Localul Bisericii a fost cumpărat de către statul român, în deplina proprietate - și nu doar pentru 99 de ani, așa cum greșit, pretind unii - în anul 1882. Începînd din 1945, Biserica a fost treptat abandonată de autoritățile de la București, iar la începutul lui 1948, Legația română a închis-o și a sigilat-o. În fața acestei situații și cu

scopul de a putea continua oficierea cultului, era declarată, pe 27 noiembrie 1948, înființarea Asociației pentru practica cultului ortodox român (APCOR). Pe 12 septembrie 1949, Tribunalul numea un administrator judiciar, cu misiunea de a reconstitui Asociația și de a organiza alegeri pentru un Comitet de gestiune. În 1952, misiunea lui se încheia prin transferarea către acest Comitet a cheilor și arhivelor Bisericii. Pe 29 aprilie 1952, o ordonanță de "referé" acorda Asociației "dreptul de a ocupa" localul Bisericii - ceea ce, în nici un caz, nu constituie un titlu de proprietate.

În lumina acestor informații, întrebarea Procurorului devine neliniștitoare. Căci statul român este în continuare proprietarul localului Bisericii, iar ceea ce-l împiedică să-și instaleze îndoelnicii emisari eclesiastici e tocmai ordonanța din 1952. Ea rămîne și azi inatacabilă din punct de vedere juridic, în schimb valabilitatea ei nu e legată decît de supraviețuirea APCOR. Putem, astfel, să înțelegem de ce grupul "disident" a încercat cu atîta îndărătnicie să saboteze Asociația și de ce, nereușind, a sfîrșit prin a acorda o asemenea importanță faimoasei liste de membri ținută pînă azi secretă. Iar faptul că proprii noștri "apărători" au sugerat desființarea Asociației, pretinzînd că astfel vor fi îndepărtați adversarii, nu poate fi considerat decît ca o instigare la sinucidere sau, mai rău, ca o încercare de sabotaj.

Decizia Tribunalului, care poate avea consecințe grave asupra vieții spirituale - dar și politice - a comunității, va fi cunoscută pe 15 octombrie. În așteptarea ei, agitația sterilă a lăsat locul unei mari și mulțumite pasivități.

Acum 20 de ani, Jean Miloé avea norocul să-și poată intitula cartea *"La Riposte"*. Dar eventualul cronicar de mîine al evenimentelor pe care le traversăm, ce titlu devastator ar trebui să caute?...

Radu PORTOCALĂ

de la vot, existînd un exemplu unic, acela cînd, după primul război mondial, posesorii de mari suprafețe agricole și-au votat propria deposedare în folosul împrumutării țaranului român, realizînd astfel promisiunea făcută anterior. În schimb, la polul opus al actualității, un Văcaru, un Dumitrașcu și alții de aceeași seamă sunt ocupați să-și voteze indemnizații și pensii grase, un Adrian Păunescu se plimbă la Strasbourg mai ușor decît un profesor de la București la Bușteni. În acest context a fost elaborată și trecută prin ambele camere și Legea 112/95.

Cred că proiectului depus de senatorul Adian Popescu Necșești trebuie să i se dea o maximă importanță, atît de români din țară, cît și de cei din afară. Pe această linie ar trebui alertată și opinia publică occidentală și organisme ce pot avea tangență în materie.

În cazul, de altfel de așteptat, în care acest proiect nu va fi adoptat în actuala legislatură,

el trebuie să fie unul din primele puncte pe ordinea de zi a Senatului și Camerii ce vor fi alese în luna noiembrie. În același timp, trebuie dusă o campanie de lămurire a chiriașilor interesați, că, dincolo de o enunțare superficială a textului proiectului, acesta le asigură o reală protecție pentru prezent și un viitor mai mult decît rezonabil, precum și o serie de avantaje materiale în cazul în care ar cumpăra imobilul deținut de la adevăratul său proprietar, avînd și garanția că dobîndesc un bun în condițiile absenței oricărui viciu, avînd astfel toate asigurările pentru ei și urmașii lor;

Orice atac în materie, din partea reprezentanților actualei puteri, trebuie privit astfel ca un element de propagandă electorală, o verigă în lungul lanț de promisiuni efemere, menite să atragă votul de azi, pentru fotoliul comod, doar pentru unii, de mîine.

Constantin MAREȘ

CASA ROMANEASCA

120 bis, rue Haxo, 75019 Paris
(Metro Télégraphe sau Porte de Lilas)

Sîmbătă, 12 octombrie 1996, orele 17, va avea loc conferința dlui Michel TANASE, intitulată "Une page occultée de l'histoire roumaine médiévale: l'Ordre Cîteaux"

ALIANȚA CIVICĂ

Îi așteaptă pe cei interesați de Memorialul Sighet și de campania electorală în vederea alegerilor din 3 -7 noiembrie, sîmbătă, 28 septembrie 1996, la orele 16, în sala Misiunii greco-catolice - 38 rue Ribera 75016 Paris (M. Jasmin). Invitați de onoare: Maria Brătianu, președinta Asociației pentru Fundația Memorial Sighet și Cicerone Ionițoiu.

SESIUNEA ȘTIINȚIFICĂ A INSTITUTULUI ROMÂN BIBLIOTECA ROMÂNĂ

79102 Freiburg i. Br.
Uhlandstrasse 7 tel. (0761)73551

va avea loc în zilele de 4,5 și 6 octombrie și va fi consacrată instituțiilor culturale ale exilului. Vor prezenta comunicări : dr. Pavel Chihaiia (*Realizări ale Cercului cultural "Apoziția"*), dna Letizia Cifarelli (*Personalitatea și activitatea Mgr. dr. O. Bârlea*), dr. Dionisie Ghermani (*Exilul românesc după 1990 - între nostalgie, apatie și indiferență*), dr. Ștefan Issărescu (*Cultura românească în exil*), dr. Radu Enescu (*Activitatea culturală a Exilului în Spania*), Ion Dumitru (*Considerații asupra exilului cultural*), Victor Popescu (*Aspecte ale activității culturale a Exilului din Franța*), prof. Roberto Scagno (*Mircea Popescu și Societatea Academică Română*), Leonid Mamaliga și Matei Cazacu (*Cenaclul de la Neuilly și Hyperion*). Cu această ocazie amintim membrilor Institutului Român din Freiburg să-și achite cotizația pe 1997 - minimum 60 DM - (Deutsche Bank Filiale Freiburg nr. 461830 - BLZ 68070030). Donațiile în bani și cărți sunt binevenite întrucît Institutul nu beneficiază de alte resurse în afara cotizațiilor și donațiilor.

Mulțumim celor care au continuat să răspundă apelului nostru (v. Lupta nr. 246, p. 8) susținînd Association pour la Fondation Mémorial Sighet : ing. Valentin și Doina Ivanov Trimiteți contribuția dvstră "à l'ordre de AFMS", pe adresa Florica Dimitrescu-Niculescu, 28 bis rue Pouchet, 75017 Paris sau pe adresa Luptei - 125 Bureaux de la Colline 92213 St. Cloud

NATURALIZARI "Journal Officiel", 8, 11, 17 septembrie 1996 publică numele următoarelor persoane născute în România, care au obținut naturalizarea franceză: Aurelia Anghel (n. Avram), născută la Lugoj; Ștefan Codrut, născut la București; Mădălina Codrut, născută la București; Codrut Ștefan, născut la București; Mariana Codrut (n. Surdu), născută la București; Anca Gheorghiu, născută la București; Răzvan Ionaș, născut la Bălțaștești; Alexandru Ioan Bădulescu, născut la București; Danoiu Ion Constantin, născut al Caransebeș; Lucia Iordache (n. Iov), născută la Podul Iloaiei; Tache Iordache, născut la Fundeni Galați; Gheorghe Viorel Irimescu, născut la București; Alice Irimescu, născută la Baia Mare; Viorica Irimescu (n. Deak), născută la Cluj; Silvia Pagin (n. Marcovici), născută la Bacău; Monica Poghir, născută la Hălărești; Adrian Stan, născut la Cîmpulung Moldovenesc; Alice Raluca Stan, născută la Tîrgu Jiu; Maria Stan (n. Marcu), născută la Turmu Severin; Dan Constantin Culcer, născut la Sulina.

La Misiunea Greco Catolica - 38 rue Ribera, 75016 Paris (M. Jasmin) -, duminică, 22 septembrie, la ora 18,30, Mgr. Gheorghe Surdu a oficiat slujba de pomenire a marelui dirijor SERGIU CELIBIDACHE

DECESE

Compozitorul Ion Dumitrescu; prof. univ. dr. Edmond Nicolau; Doina Oniță; Gheorghe Filip Caranfil; actrița Maria Roth; Andronița Buruiiană (Solomon-Smirna); Adina Roxana Grigorescu; prof. Ludmila Ciobotaru; Nicodim Uțanu; Elisabeta Ghimeș; Victoria Ipolit; prof. Petrică Nicolae; Nicolae Timaru; Maria Crucița Herbai; înv. Gheorghe Ciurcă; conf. univ. Georgeta Tănase; Silvia Petrescu; prof. Alexandra Popescu; Anghelina Tivichi; Suzana Gâdea; Jean Livescu; Vistinia Asaftei; Florica Nițulescu; Constantin Baranga; Lucia Popa; Gheorghe Stoichiță; mr (r) Șerban Alexianu; Ion Eșanu; Daniel Danielescu; dr. Didona Covrig; Maria Voicu; Maria Fronescu; scriitoarea Anda Boldur Gheorghiu; col (r) Ioan Rusen; Mircea Viteleanu; Cornel Iacob; Maria Brătan; arh. Mircea Bercuși; Aglaia Deleanu; ing. Dumitru Stroe; ing. Doru Gribovschi; dr. Silvia Dascalopol; Theodor Burmaz; Ana M. Cracă; Elena Anghel; Despina Spânulescu; Constantin Zlavog; col. de cavalerie Constantin Zavloschi; Nicolae Măntescu; Gabi Iancu; ing. Carmen Eugenia Nicolaescu; ing. Adrian Pelin; Mihai Mândrițoiu; Marina Evian; Corina Elena Nichifor; av. Gabriel Orita; Ana Băncilă Roznovanu; Liliana Mălaimare; dr. farm. Virgil Bostănaru.

Dr. medic VICTOR MALCOCI

Comitetul Asociației Ortodoxe Române din Köln anunță cu mare durere plecarea dintre noi, după o lungă și cumplită suferință a celui ce a fost dr. Victor Malcoci, președintele asociației noastre din 1988 pînă în martie 1996.

Fiu de judecător, Victor Malcoci s-a născut pe 13 ianuarie 1992 la Chișinău, unde a urmat școala primara și liceul și de unde se refugiază cu părinții în 1940, stabilindu-se la Cluj. Între 1940-1946 urmează cursurile Facultății de Medicină din Cluj (refugiată la Sibiu), luîndu-și doctoratul în medicină (specialitatea dermatologie). Alături de profesiunea pe care o practica cu pasiune era și un recunoscut jucător de șah fiind numit, în 1968, arbitru internațional. Cu mari dificultăți reușește în 1975 să se refugieze încă o dată, stabilindu-se în Germania, la Heidelberg. După 5 ani de practică în spitalul din Lengi, în 1980 își deschide cabinet la Grevenboich, pe care-l conduce pînă la data îmbolnăvirii, pe 7 ianuarie 1995.

În toți anii de exil politic participa la manifestațiile și simpoziioanele consacrate Basarabiei natale,

organizînd anual la Köln comemorarea zilei de 27 martie 1918, ca și la nenumăratele manifestații organizate la Bonn, Köln, Paris, Luxembourg, Madrid pentru respectarea Drepturilor Omului în România - eliberarea deținuților politici, oprirea dărnării bisericilor și a satelor, libertatea cuvîntului... În 1983, în cadrul comemorării anuale de la Köln ia naștere, spontan, Asociația anti-Yalta, al cărui președinte devine pentru neobosită sa activitate politică.

Plecarea dintre noi - în 29 august 1996 - a doctorului Malcoci, om de profundă credință și neobosită speranță, lasă un imens gol în exilul românesc din Köln.

Înmormîntarea - oficiată de Sa Ioan Hodoș, preotul parohiei Sf. Gheorghe din Köln - a avut loc în 4 septembrie, la cimitirul Grevenboich - Elsen. Marele basarabean a fost condus pe ultimul drum de un grup de români, care-i aduc astfel un ultim omagiu.

Comitetul
Asociației Ortodoxe Române
din Köln.

le combat

Directeur: Michel Korné 22/09/1996
ISSN 1148 - 7321

NUMERO 272

TARIF D'ABONNEMENT ANNUEL

En Francs Français:

FRANCE FRF 250
EUROPE FRF 300

Par avion :

AMERIQUE
AMERIQUE DU NORD FRF350
ISRAEL
AMERIQUE DU SUD
ASIE FRF 450
AUSTRALIE

En d'autres monnaies, le tarif est majoré des frais bancaires d'encaissement comme suit
DEM 100 - CHF 90 - GBP 35

USA 60 ou équivalent

USA 70 ou équivalent

125 Bureaux de la Colline - 92213 St-Cloud-France
Tel. (33-1) 46020540 Telefax (33-1) 46 02 14 37 - Tlx 270152 F
Commission Paritaire N° 65481 - CCP. : 11 341 71 A Paris

DESINFORMATION ET PSYCHOSE COLLECTIVE

Extraits d'une étude de l'écrivain serbe Négovan Rejic, vivant au Canada.

La censure a pour objectif d'occulter la vérité; la désinformation va plus loin en la déformant afin de la rendre conforme aux intérêts des gouvernements ou des groupes de pression. La désinformation pourrait ainsi s'avérer encore plus pernicieuse que la censure.

Dans le conflit yougoslave la désinformation a sans doute dépassé tout ce qui avait été imaginé durant la Seconde guerre mondiale. La télévision, agissant sur le côté affectif de l'individu, a considérablement affaibli ses facultés d'analyse critique. Ainsi s'ouvrent des perspectives insoupçonnées pour la manipulation de l'opinion publique.

Par ailleurs, il n'est pas possible de réfléchir sur la désinformation, sur ses causes et ses conséquences sans se référer constamment à la politique, à l'histoire, à la psychologie et par-dessus tout, à la morale. Mais au préalable, il faut s'interroger sur l'existence même d'une information qui serait systématiquement défavorable aux Serbes. Est-elle le fruit d'une paranoïa serbe, comme le prétendent certains journalistes, ou la réalité?

Une phrase, apparemment anodine, parue ce printemps dans "le journal de Montréal" est révélatrice de ce point de vue: les Serbes tuent les journalistes car ils ont perdu la guerre médiatique. Si on réfléchit bien, cela confirme non seulement l'existence d'une guerre médiatique mais aussi la victoire de ceux qui avaient réussi à imposer à l'opinion mondiale une image négative des Serbes. Mais cette victoire ne préjuge en rien la véracité de l'image imposée. Si on adopte le point de vue d'après lequel la morale est, en dernière analyse, la question de vrai ou de faux, on est frappé par l'absence des problèmes éthiques dans cette guerre médiatique.

Tout le monde se souvient de la publicité tapageuse qui avait accompagné le prétendu bombardement serbe de la vieille ville de Dubrovnik. Pour émouvoir l'opinion mondiale, on avait fait venir une célèbre cantatrice américaine; des intellectuels occidentaux, en mal d'une cause à défendre, signèrent des pétitions contre la barbarie serbe et la télévision nous montra les remparts de la vieille forteresse éclairés par les flammes... des pneus d'automobile allumés au pied des murailles. Ces images provoquèrent une indignation générale contre les Serbes, mais une fois les combats terminés, la presse ne put guère

montrer les photos des ruines de la vieille ville et, d'ailleurs, personne ne les réclama car la désinformation compte beaucoup, et avec raison, sur notre amnésie. L'essentiel, l'opinion mondiale se souviendra longtemps de la barbarie serbe.

Par contre, grâce à l'occultation, méthode fréquente de désinformation, la destruction du quartier musulman de Mostar et de son fameux pont passèrent presque inaperçus, surtout chez les éditorialistes.

□

La désinformation concernant les trois massacres à Sarajevo fut systématiquement orchestrée. Le premier de ceux-ci se produisit le 27 Mai 1992 devant une boulangerie de la rue Vasa Miskin à Sarajevo et fit dix-sept morts et cent-cinquante blessés. Il eut pour conséquence des sanctions contre la Yougoslavie, bien que la responsabilité pour ces massacres ne fut jamais établie avec certitude. Le général Lewis MacKenzie, le premier commandant des troupes des Nations Unies à Sarajevo, et témoin privilégié, écrivit à ce propos:

" La Présidence bosniaque dénonce un bombardement serbe. Les Serbes parlent d'une charge explosive préparée à l'avance. Nos soldats (les Canadiens) disent qu'il y a un certain nombre de détails qui ne collent pas. La rue a été bloquée juste avant l'incident. Une fois la file d'attente formée, les médias bosniaques ont fait leur apparition, mais sont restés à distance, avant de se ruer sur les lieux sitôt l'attaque terminée."

Deux ans plus tard, le 5 Février 1994, se produisit le second carnage, celui du marché Markale à Sarajevo. Dans son livre "Casque Bleu pour rien", (éditions JC Lattès, Paris), un officier supérieur français écrit sous le pseudonyme du commandant Franchet: "Mais là encore les casques bleus refusent de confirmer la thèse de l'obus serbe. Et parlent d'une charge explosive télécommandée. Quatre jours plus tard l'OTAN lance son ultimatum aux Serbes de Bosnie."

Si, jusqu'à présent, on pouvait avoir des doutes sur les véritables auteurs de ces carnages, nous disposons depuis Septembre 1995 d'un témoignage capital, celui de Jean Daniel, directeur de la revue "Le Nouvel Observateur". Sous le titre révélateur "Ne plus mentir sur la Bosnie", il fait dans le numéro du 31 Août 1995 de cette revue un aveu sans précédent et sans

équivoque sur le fond de cette affaire en affirmant que le premier ministre à l'époque, ainsi que plusieurs autres ministres et deux généraux français lui avaient confirmé que les Musulmans étaient les véritables auteurs de ce carnage. Jean Daniel précise: " Ils (les Musulmans) auraient provoqué un carnage sur les leurs! ai-je observé avec effroi. Oui m'a répondu le Premier ministre (Edouard Balladur) sans hésiter, mais ils ont fait sortir l'OTAN de ses atermoiements."

On peut se poser aussi la question à savoir si le raisonnement d'Edouard Balladur n'annonce pas l'apparition d'une nouvelle pensée politique qui, sans être machiavélique, se situerait par delà le Bien et le Mal.

□

La méthode d'occultation consiste aussi à supprimer des pans entiers d'histoire récente des Balkans par crainte de froisser les Musulmans et les Croates. Ainsi, les médias ne parlent jamais de la division SS Handjar (Cimeterre) formée par les volontaires musulmans durant la Seconde guerre mondiale et responsable de crimes contre l'humanité. Les Serbes sont actuellement interdits d'histoire, comme les malfaiteurs sont interdits de séjour. Leur passé est devenu leur circonstance aggravante car toute évocation des massacres qu'ils ont subis est un prétexte pour leur prêter une volonté de vengeance. Cela frappe d'autant plus que, cette année, le monde occidental célèbre le cinquantième anniversaire de la victoire sur le nazisme. Dans le même ordre d'idées, on reste interdit en songeant que le président Tudjman qui, dans son livre "Impasse de la vérité historique" a réduit le génocide des Juifs aux proportions d'un accident et a inventé, à la même occasion, le mot judéo-nazis, a été invité à l'ouverture du musée de l'holocauste à Washington, mais aucun survivant serbe des camps de concentration.

Un autre cas intéressant de désinformation est celui du détournement du sens d'un mot clé. La méthode a été déjà largement utilisée par les Soviétiques à l'époque de la guerre froide. Elle consiste à employer systématiquement un mot dans un contexte négatif jusqu'à ce que le mot acquiert lui-même un sens péjoratif. Ainsi, les médias associent systématiquement le mot tchetnik avec les crimes, réels ou

Suite page II

supposés, commis par les Serbes, alors qu'à l'origine le mot désignait les membres du mouvement de résistance nationale qui, durant la Seconde guerre mondiale, sauva environ cinq cents aviateurs alliés.

Il faut encore s'interroger sur les raisons de la vaste campagne de désinformation qui, à l'Occident et dans le monde musulman, s'efforce de présenter les Serbes comme des agresseurs dans le conflit yougoslave et qui, demain, pourrait frapper n'importe quel autre petit pays s'opposant au nouvel ordre mondial.

□

Si les médias occidentaux sont libres, ils ne sont cependant pas complètement indépendants des pressions gouvernementales, cela surtout dans le domaine de la politique étrangère. Le plus souvent, le gouvernement suggère aux médias l'orientation générale pour ensuite s'appuyer sur l'opinion publique, ainsi formée, afin de justifier sa politique. Ainsi le gouvernement allemand avait reconnu prématurément la Croatie et la Slovénie prétextant la pression de l'opinion publique qu'elle avait orientée.

Le rôle décisif, bien que discret, de l'Allemagne dans la décomposition de la Yougoslavie fut sans doute déterminant. La chronologie même des événements le confirme. Le conflit en Yougoslavie a commencé moins d'un an après la chute du mur de Berlin, comme si une relation de cause à effet liait la réunification d'Allemagne avec la décomposition de la Yougoslavie. Le désir séculaire de l'Allemagne d'avoir une ouverture sur la Méditerranée et d'être entourée de petits pays satellites n'est certainement pas étranger à sa politique. Après tout, ce ne sont pas les Serbes qui ont inventé le *Drang nach Osten*, ni l'idée de *Lebensraum*, cet espace vital dont le peuple allemand aurait besoin pour s'épanouir. En apportant son soutien à la décomposition de la Yougoslavie, l'Allemagne a également satisfait son obsession de voir disparaître un Etat qu'elle croyait, à tort, être une création artificielle du traité de Versailles.

Pour la Turquie, pays en principe laïc, mais fortement travaillé par l'intégrisme, l'établissement du premier Etat islamique en Europe serait en quelque sorte son retour dans les Balkans.

□

Enfin, il n'est pas possible de réfléchir sur la désinformation sans s'interroger sur la satanisation qui est sa forme extrême et qui touche au plus profond de l'être psychologique. On sait comment celle des juifs s'était tragiquement terminée dans les Vernichtungslager, les camps d'extermination.

La satanisation actuelle des Serbes n'aura probablement pas de conséquences aussi tragiques que celles subies par les Juifs dans le passé, encore qu'elle a déjà servi de couverture morale à l'expulsion de plus de deux cent mille Serbes de Kraïna, qui y ont vécu durant des siècles. Mais, à la longue, elle pourrait, avec tout le cortège de

mesures politiques et économiques qui l'accompagne, aboutir à une sorte de mort lente de tout un peuple.

Si on doute de la réalité de la satanisation du peuple serbe, il faudrait se rappeler que, dans aucun conflit, depuis cinq décennies, on n'avait désigné un peuple entier comme coupable de crimes, réels ou imaginaires, commis par quelques individus. Dans le génocide cambodgien, l'opinion publique avait condamné les Khmers rouges de Pot Pot et non le peuple cambodgien. Il en fut de même dans la guerre du Golfe où Saddam Hussein et son régime furent pointés du doigt.

□

Après la disparition de l'Union soviétique et la désagrégation du bloc de l'Est se dessinaient en Europe les contours d'un ordre nouveau et prometteur. Certes, il ne s'agissait plus de celui dont les intellectuels de gauche avaient rêvé autrefois, mais c'était un ordre quand même et, faute de mieux, il fallait l'accepter. La guerre en Yougoslavie menaçait et menace encore cet ordre. Les Serbes leur apparaissaient comme les principes trouble-fête.

Au moment où, après la chute du mur de Berlin, une nouvelle de prospérité semblait s'ouvrir devant les nations occidentales, la guerre en Yougoslavie a mis les dirigeants européens devant le pénible dilemme de choisir entre la décomposition de l'Europe et celle de la Yougoslavie. Allant au plus pressé, ils ont sacrifié cette dernière, sans être conscients qu'à la longue, cela signifie la mort de l'esprit européen, sans lequel les institutions risquent de devenir des coquilles vides.

Ainsi fut ouverte la boîte de Pandore d'où surgirent les vieux démons qui, durant des siècles avaient hanté l'Europe et auxquels se joignirent de nouveaux, mais personne jusqu'ici n'a eu le courage de proférer leurs noms. Au lieu de reconnaître la responsabilité de l'Allemagne, véritable maître d'oeuvre de la décomposition de la Yougoslavie, ce qui évidemment n'exclut pas la responsabilité des autres, y compris des Serbes, la classe politique et intellectuelle a préféré accuser tout simplement ces derniers. Ce silence a permis aussi de fermer les yeux, mais pour combien de temps, devant la montée de l'intégrisme islamique dans le monde. La satanisation des Serbes est apparue alors comme un besoin psychologique de conjurer une peur diffuse et innommable.

Sans doute, par son outrage même, la satanisation est un processus autodestructible. Hélas! Il se déroule dans le temps et en attendant que l'imposture éclate à la face du monde, les victimes souffrent et meurent.

La guerre de Bosnie a plongé une partie du monde dans une sorte de psychose collective, maladie mentale dans laquelle les malades ignorent leur état mobile. Ainsi, qui pourrait le nier? La satanisation d'un peuple n'est en fin de compte que du racisme déguisé, et les hommes ne le voient pas, car les vieux démons sont les maîtres du travesti.

II

L'ECHEC EUROPEEN

par Michel Korné

En Bosnie, les élections fortement truquées de Septembre ont donné la victoire aux partis extrémistes des trois communautés, croate, musulmane et serbe. L'Union Européenne ainsi que les Etats-Unis en acceptent les résultats et consacrent en fait la partition du soi-disant Etat bosniaque en trois régions devenues chacune homogène après avoir subi les sauvages purifications ethniques. Le président que chaque région a "élu" est aussi un extrémiste. Le choix d'Ized Begovic comme premier président "tournant" de la Bosnie ne pourra pas apaiser les animosités mais risque plutôt de les attiser.

La fatigue et les pertes subies par les belligérants jouent certes en faveur de l'apaisement mais ne suffisent pas à redonner confiance aux habitants, ni aux capitaines étrangers dont l'on avait souvent fait miroiter l'arrivée en cas de paix.

L'Occident n'aidera pas plus les habitants de la Bosnie qu'il n'a aidé les autres pays Européens du Centre et de l'Est, c'est-à-dire de l'ex-URSS.

De ce fait, les Croates et les Serbes tenteront vraisemblablement de s'approcher de la Croatie et la Serbie, ce qui risque de réduire la république de Bosnie aux seuls territoires musulmans dont la majeure partie de la ville de Sarajevo.

Un tel aboutissement contredit les objectifs de l'Occident, mais est parfaitement logique.

Avec sa présidence "tourmente" la Bosnie ne ferait que suivre l'exemple de l'ex-Yougoslavie, qui s'est démembrée, peu d'années après la mort de Tito et l'adoption du système inefficace de la présidence tourmente.

□

Si Sarajevo et les territoires musulmans de Bosnie étaient situés en Europe Occidentale, la partition n'aurait que peu d'importance. Des Etats comme le Luxembourg, Lichtenstein, Monaco, San Ander ou San Marino ont pu se développer entre des grands pays ou dans le cadre d'un d'entre eux, et le peuvent d'autant plus dans le cadre de l'Union Européenne.

Pour Sarajevo et la Bosnie musulmane, le problème est différent car le respect de petits Etats qui a mis des siècles à s'imposer en Occident, n'est pas encore courant en Europe du Centre et de l'Est. Il ne le sera pas aussi longtemps que les peuples de ces régions seront dirigés par des hommes et des partis formés aux méthodes totalitaires ou terroristes. C'est pour le moment le cas de la grande majorité des Etats de cette région.

Après la chute du communisme en 1989, l'Occident s'est résigné à cette situation, qui ne menaçait pas sa propre sécurité, il comptait sur le temps pour imposer dans cette partie de l'Europe, l'évolution vers la démocratie et la légalité. Cette attitude passive était critiquable mais défendable. En Bosnie, cependant, l'Occident s'est impliqué. Après son plan de prix et ses diplomates qui ont échoué, il a dû envoyer son aviation, sa marine et finalement ses soldats. A ce stade, ces derniers assurent moins une paix qui reste précaire, que le maintien au pouvoir des hommes et des partis extrémistes. L'Occident devient de ce fait, à son insu, le soutien d'hommes et de régimes qui sont opposés aux valeurs de la démocratie et de la libre entreprise.